

**Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії**

Здобувачка ступеня доктора філософії ДРОБІНА Інна Олександрівна, 1979 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2001 році Національну академію внутрішніх справ України за спеціальністю «Правознавство», отримала диплом спеціаліста, здобула кваліфікацію юриста; закінчила у 2014 році Національну академію внутрішніх справ України за спеціальністю «Правознавство», отримала диплом магістра, здобула кваліфікацію юриста; закінчила у 2021 році Національний університет оборони України за спеціальністю «Забезпечення військ (сил)», здобула ступінь магістра в галузі знань «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону», проходить військову службу на посаді ад'юнкта наукового відділу організації підготовки та атестації науково-педагогічних кадрів Науково-методичного центру організації наукової та науково-технічної діяльності Національного університету оборони України Міністерства оборони України, м. Київ, з вересня 2021 року до цього часу, виконала акредитовану освітньо-наукову програму «Право».

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 26.709.137, утворена наказом начальника Національного університету оборони України «Про утворення разових спеціалізованих вчених рад» від 08 травня 2025 року № 281/нод, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради –

ТИМОШЕНКА Володимира Андрійовича, доктора юридичних наук, професора, професора кафедри військового права та правоохранної діяльності Інституту стратегічних комунікацій Національного університету оборони України;

Рецензентів –

АЛІЄВА Романа Вагіловича, кандидата юридичних наук, доцента, доцента кафедри військового права та правоохранної діяльності Інституту стратегічних комунікацій Національного університету оборони України;

МЕДВІДЬ Людмили Петрівни, кандидата юридичних наук, доцента, професора кафедри військового права та правоохранної діяльності Інституту стратегічних комунікацій Національного університету оборони України;

Офіційних опонентів –

КОРОПАТНІКА Ігоря Михайловича, доктора юридичних наук, професора, начальника кафедри військового права військового факультету міжнародних відносин та права Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

КОРЖ-ІКАЄВОЇ Таїсії Григорівни, кандидата юридичних наук, доцента, доцента кафедри державно-правових і гуманітарних наук Навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

на засіданні 30 червня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 81 «Право» ДРОБІНІЙ Інні Олександрівні на підставі публічного захисту дисертації «Правове забезпечення надання волонтерської допомоги Збройним Силам України» за спеціальністю 081 «Право».

Дисертацію виконано в Національному університеті оборони України, м. Київ.

Науковий керівник – ПРОХОРЕНКО Михайло Михайлович, кандидат юридичних наук, доцент.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Дисертація містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачкою досліджень, а саме:

вперше: обґрунтовано, що конституційний обов'язок щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності може бути реалізований громадянами не тільки у спосіб проходження військової служби, а й шляхом надання волонтерської допомоги Збройним Силам України;

подано авторське визначення правового статусу волонтерських організацій та волонтерів;

удосконалено: визначення понять «волонтерська діяльність», «волонтерська допомога»;

порядок обліку майна, яке надійшло до Збройних Сил України від волонтерів та волонтерських організацій, у частині внесення змін до Інструкції з обліку військового майна у Збройних Силах України, затвердженої наказом Міністерства оборони України від 17 серпня 2017 року № 440, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27 вересня 2017 року за № 1192/31060;

правовий механізм публічного збору благодійних пожертв на потреби Збройних Сил України;

правовий механізм участі громадян та громадських об'єднань у забезпеченні національної безпеки і оборони шляхом внесення змін до Закону України «Про національну безпеку України» в частині визначення механізму участі громадян та громадських об'єднань у забезпеченні національної безпеки і оборони;

Інструкцію про порядок виконання норм міжнародного гуманітарного права у Збройних Силах України в частині видачі особам, які супроводжують збройні сили, але фактично не входять до їх складу, посвідчення, виданого військовим командуванням;

розуміння поняття діяльності органів державної влади з реалізації державної політики у сфері надання волонтерської допомоги Збройним Силам України;

набули подального розвитку:

зміст правового статусу волонтерських організацій та волонтерів;

правовий аналіз видів допомог, які надаються Збройним Силам України, та відмінності між ними.

Дисертація виконана державною мовою і відповідає Вимогам щодо оформлення дисертації, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40.

Здобувачка має 13 наукових публікацій за темою дисертації, з них 3 – у наукових фахових виданнях України, що належать до категорії «Б»:

1. Дробіна І. О., Прохоренко М. М. Правові колізії у системі державних нагород волонтерів, які надають волонтерську допомогу Збройним Силам України. *Юридичний вісник. «Повітряне і космічне право»*. Київ : НАУ, 2022. № 3. С. 16–22.

2. Дробіна І. О. Аналіз правових дефініцій «волонтер», «благодійник», «донор гуманітарної допомоги»: питання теорії та практики. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*. 2023. Вип. 39. С. 338–343.

3. Дробіна І. О. Особливості обліку майна, що надійшло до Збройних Сил України як волонтерська допомога. *Наукові інновації та передові технології*. 2024. № 11 (39). С. 567–576.

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження:

Тимошенко Володимир Андрійович, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри військового права та правоохоронної діяльності Інституту стратегічних комунікацій Національного університету оборони України. Оцінка позитивна без зауважень.

Алієв Роман Вагілович, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри військового права та правоохоронної діяльності Інституту стратегічних комунікацій Національного університету оборони України. Оцінка позитивна із зауваженнями:

1. У дисертаційній роботі ґрутовно вписано основні науково-методологічні підходи до розгляду окремих питань дисертаційного дослідження, однак доцільно було б розкрити їх наскрізно через увесь зміст роботи.

2. Доцільно було б зазначити, якими саме державними нагородами слід нагороджувати осіб, що надають волонтерську допомогу Збройним Силам України.

3. Вартувало б детальніше висвітлити не тільки історичний зарубіжний досвід з надання волонтерської допомоги власним збройним силам, а й сучасний стан у цій сфері.

4. У дисертаційному дослідженні детально проаналізовано праці багатьох науковців, але не завжди автор висловлює власну думку щодо аналізованих ідей.

Медвідь Людмила Петрівна, кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри військового права та правоохоронної діяльності Інституту стратегічних комунікацій Національного університету оборони України. Оцінка позитивна із зауваженнями:

1. У підрозділі 2.2 «Діяльність органів державної влади щодо реалізації державної політики у сфері надання волонтерської допомоги Збройним Силам України» авторка аналізує діяльність органів та посадових осіб у сфері волонтерства. Зокрема, зосереджується увага на повноваженнях Уповноваженого Президента України з питань волонтерської діяльності та зазначається, що обсяг його повноважень є недостатнім. Водночас авторка не конкретизує, якими саме (спеціальними) повноваженнями має бути наділений Уповноважений.

2. Доречно було б розглянути правовий статус військовослужбовців, які здійснюють збір допомоги (коштів, матеріальних засобів) для власних підрозділів.

3. Авторка пропонує створення Реєстру осіб, які слідують за Збройними Силами України, іншими військовими формуваннями та правоохоронними органами спеціального призначення, та Реєстру волонтерів, які надають волонтерську допомогу Збройним Силам України, іншим військовим формуванням, правоохоронним органам, однак не наводить достатніх переконливих аргументів щодо необхідності ведення окремих реєстрів.

Коропатнік Ігор Михайлович, доктор юридичних наук, професор, начальник кафедри військового права військового факультету міжнародних відносин та права Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Оцінка позитивна із зауваженнями:

1. Авторка досліджує соціальний захист волонтерів, який вона бачить у покладанні обов'язків на командирів військових частин з ведення реєстрів волонтерів та осіб, що слідують за власними збройними силами, з видачею їм відповідних посвідчень. Водночас авторка не пропонує шляхів кореляції вказаних реєстрів з уже існуючим Реєстром волонтерів антiterористичної операції та/або здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації, ведення якого покладено на державну податкову службу.

2. У дисертації доцільно було б більше уваги приділити порівняльно-правовому аналізу механізму забезпечення свободи надання волонтерської допомоги власним збройним силам в інших демократичних країнах світу.

3. Авторка зазначає, що джерелами правового регулювання волонтерської діяльності зарубіжних країн є національне законодавство, традиції та практики, їй водночас не визначає їх особливостей, що було б свідченням глибокого аналізу.

4. Робота значно виграла б, якби авторка внесла в додатки пропозиції щодо змін до законодавства у вигляді порівняльних таблиць. Це наочно окреслило б її доробок та полегшило сприйняття інформації.

Корж-Ікаєва Таїсія Григорівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри державно-правових і гуманітарних наук Навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Оцінка позитивна із зауваженнями:

1. Вбачається дещо дискусійним питання щодо не включення до дисертаційної роботи посилання авторки на власну працю «Місце волонтерської допомоги серед інших видів допомог Збройним Силам України». Актуальні проблеми правового регулювання відсічі збройної агресії російської федерації проти України: зб. матеріалів II наук.-практ. семінару кафедри військового права та правоохоронної діяльності, кафедри правового забезпечення діяльності Національної гвардії України (м. Київ, 20 березня 2024 р.) / Міністерство оборони України, Національний університет оборони України; Міністерство внутрішніх справ України, Київський інститут Національної гвардії України; за ред. Ю. В. Гаруста, А. Л. Бейкуна. К. : Видавництво ТОВ «ТРОПЕА», 2024. С. 94–103, у якій досить змістово проаналізовано правове регулювання різних видів допомог Збройним Силам України та еволюцію структур Міністерства оборони та Збройних Сил України, які займаються такими допомогами.

2. Підрозділ 3.2 «Зарубіжний досвід надання волонтерської допомоги збройним силам та шляхи вдосконалення нормативно-правового регулювання надання волонтерської допомоги Збройним Силам України» містить аналіз досвіду Ізраїлю, де волонтери можуть діяти у складі інтегрованих волонтерських підрозділів у силах безпеки, так і утворювати постійно діючі допоміжні окремі структури у складі сектору національної безпеки і оборони. Водночас автор не розкриває можливих шляхів впровадження та реалізації в межах законодавства України такого досвіду Ізраїлю.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради,

«Проти» – 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує ДРОБІНІЙ Інні Олександровні ступінь доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Володимир ТИМОШЕНКО